

[Jørgen Jensen.]

ved at tage imod læren, men samtidig er det også en effektiv arbejdskraft.

Og så talen om, at EFG skulle være dyrene for samfundet. Der ser man helt bort fra, at samfundet i dag jo også betaler mange penge til mesterlæren, og jeg har allerede nævnt, at det alene er et spørgsmål om, hvem der skal betale.

Jeg tror også, man skal erindre sig en anden ting fra den side, hvor man taler så meget om at bevare mesterlæren. Netop de grupper, som har besøgt udvalget, og dem, som i pressen har skrevet om, at det var nødvendigt inden for deres område at bevare mesterlæren, er dem, som vi mange gange inde fra organisationerne har haft et øje til for den måde, de uddannede de unge på. Det er dem, som man bliver nødt til at skærpe kravene til i den kommende tid, når nu EFG-lovgivningen bliver gennemført på en sådan måde, at den ikke kan sikre de unge en rigtig uddannelse. Det er en kendsgerning, at ikke alle mesterlæreforhold lever op til selv de små krav, man stiller i dag, og det skal man også erindre sig, når man taler om dem, der ønsker at bevare lærlingene. Nej det, der er baggrunden, er, at man søger at opretholde mesterlæren, fordi det har vist sig givende, efterhånden som samfundet overtog udgiften ved den teoretiske uddannelse, efterhånden som man sikrede sig, at de unge, der kom i mesterlære, virkelig var en effektiv arbejdskraft.

EFG-uddannelsen skulle – det er allerede sagt – ikke alene sikre den bedst mulige uddannelse til de unge, den skulle også sikre, at alle unge fik mulighed for en uddannelse. Der er tale om en restgruppe, et ord, jeg ikke rigtig kan lide, og det er der mange, der heller ikke kan, og derfor kunne vi måske lade være med at bruge det. Det, der måtte være kendsgerningen, var, at alle fik mulighed for en start, hvis ikke de tog en boglig uddannelse, en start, som senere gav dem mulighed for at få en videregående uddannelse under en eller anden form. Vi har været igennem en forsøgsperiode, og den har klargjort, at basisuddannelsen, det første år i uddannelsen, er en landvinning, ikke alene for de unge, men også – og det vil jeg gerne understrege – for den uddannelse, de skal have senere hen.

Det er også vist, at det er nødvendigt med løn i basisåret, hvis ikke der skal være en social slagside hos dem, som søger ind til EFG.

Jeg vil afvise dem, der taler om, at det økonomisk skulle være en forvridning af forholdene. Det er det ikke, tværtimod, og det har andre været inde på.

Det næste er spørgsmålet om styringen af uddannelserne. Der vil jeg gerne tage de tekniske skoler og understrege, at den form for styring af uddannelsen, som finder sted her, kan vi ikke leve med længere.

Af hensyn til tiden må jeg tage nogle af de ændringsforslag, som foreligger. Jeg vil godt sige, at når vi har stillet forslag om, at eleverne skal med i styringen, er det for at understrege – og det har forsøgsuddannelsen også vist – at det er afgørende nødvendigt, at eleverne kommer med i styringen.

Med hensyn til de tekniske skoler kan vi ikke leve med, at disse selvejende institutioner, som vi kalder det, skalter og valter med de unge og med uddannelsen, som det sker i dag.

Vi kan støtte ændringsforslag nr. 1 fra VS. Vi kan også støtte ændringsforslag nr. 2. Vi vil undlade at stemme om ændringsforslag nr. 3, som VS har stillet, fordi vi fortsat mener, at refusionsordningen var en mulighed. Vi støtter ændringsforslag nr. 4, men går imod nr. 5.

Der er to spørgsmål, som det klart nu fremtræder ikke vil blive løst med den lovgivning, som kommer igennem. Det ene vedrører praktikpladserne, fordi det, når man opretholder mesterlæren, vil blive svært at få de fornødne praktikpladser. Det andet område er nævnt i betænkningen, og det vedrører de unge, som efter første basisår har et langvarigt skoleophold i anden del. De er i klemme ved den lovgivning, som nu bliver gennemført. Refusionsordningen træder først i kraft, når de har praktikplads. Har de ikke det, får de ingen penge for anden del. Det tilsagn, som er givet fra ministeren, vil ikke løse deres problem. Jeg vil derfor gerne stille følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Idet folketingsretten konstaterer, at forslaget til EFG-loven ikke giver garantier for det nødvendige antal praktikpladser og ikke løser problemet for de elever, der nu – uden praktikvirksomhed – påbegynder et langt skoleophold på anden del.

pålægger tinget regeringen at træffe foranstaltninger til

at sikre de nødvendige EFG-praktikpladser, og

at yde godtgørelse til de elever, der påbe-